

TOIMINTAKERTOMUS

2021

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

Sisältö

Hallituksen puheenjohtajan tervehdys	4
Toimintapiiri ja hallinto	6
Riskienhallinta	7
Toimintaympäristö	8
Tulevaisuuden näkymät	9
Eläkkeet	10
Eläkevastuut	11
Vakuutusmaksut	12
Maksutaso	12
Sijoitustoiminta	13
Vakavaraisuus	16
Tilinpäätöskäsitteitä	17
Tase	18
Tuloslaskelma	19
Tuloslaskelman liitetiedot	20
Tilintarkastuskertomus	23
Vertailulukuja	25

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

Kalevankatu 13, 00100 Helsinki

Yhteystiedot

Eläkevakuutukset

Sirpa Moilanen, eläkepäällikkö 09 6126 2723

Eläke- ja kuntoutusasiantuntijat

Eläke- ja kuntoutusasiat sekä ennakkoneuvonta ja -laskelmat

Myrna Degerlund 09 6126 2741

Anniina Hämäläinen 09 6126 2725

Satu Konttila 09 6126 2718

Minna Riihikanto 09 6126 2716

Vakuutusasiantuntija

TyEL- ja YEL-vakuutukset sekä vakuutusmaksut

Seija Ekström 09 6126 2742

Satu Konttila 09 6126 2718

Työhyvinvointitoiminta

Hanna Pratsch, työhyvinvointi- ja HR-päällikkö 09 6126 2728

Työkykykoordinaattori

Asiantuntijan puhelinneuvontaa työelämän haastavissa tilanteissa. Puolueetonta palvelua työntekijöille ja työnantajille sekä yrittäjille.

Puh. 050 313 7226 tiistaisin klo 13–14 ja klo 17–19

tyokykykoordinaattori@aekassa.fi

(Yhteydenottopyynnöt ja kysymykset. Lähettäessäsi arkaluontoista, salassa pidettävää materiaalia, käytä suojattua sähköpostia.)

Hallinto- ja talousasiat

Hannu Hokka, toimitusjohtaja 09 6126 2711

Varpu Hyvönen, toimitusjohtajan varahenkilö

varpu.hyvonen@aekassa.fi

Tommi Mäkelä, sijoituspäällikkö 09 6126 2713

Kimmo Joutsu, taluspäällikkö 1.3.2022 alkaen 09 6126 2715

Maija Huutonen, talousassistentti 09 6126 2754

Virpi Kannas, controller 09 6126 2731

Susanna Kuhta, laskenta-asiantuntija 09 6126 2714

Pieta Vilhu, hallintoassistentti 09 6126 2719

Kiinteistöasiat

Antti Jäntti, kiinteistösijoituspäällikkö 09 6126 2732

Kirsti Mansikkamäki, isännöitsijä 09 6126 2733

Asuntojen vuokraus 09 6126 2733

Tiivistelmä tunnusluvuihin

	2021	2020
Vakuutusmaksutulo/Maksutulo, 1000 €	72 741	71 994
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, 1000 € ¹⁾	81 139	81 354
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, 1000 €	103 580	36 786
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	15,5	5,7
Liikevaihto, 1000 €	126 822	94 253
Kokonaishoitokulut, 1000 €	3 448	3 095
% liikevaihdosta	2,7	3,3
Hoitokulut ilman työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokuluja ja lakisääteisiä maksuja % TyEL-palkkasummasta ja YEL-työtulosta	0,8	0,7
Kokonaistulos, 1000 €	56 404	14 830
Vastuuvelka/Eläkevastuu, 1000 €	628 453	585 427
Vakavaraisuuspääoma, 1000 € ²⁾	233 271	180 917
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,9	1,8
Eläkevarat, 1000 €	777 050	684 525
% vastuvelasta/eläkevastuusta	142,9	135,9
Tuloksen käyttö kannatusmaksujen alentamiseen (%) TyEL-palkkasummasta	1,7	0,1
TyEL-palkkasumma, 1000 €	233 744	231 587
YEL-työtulosumma, 1000 € (Eläkekassat)	70 533	72 791
TyEL-vakuutuksia	637	630
TyEL-vakuutettuja	7 034	7 217
YEL-vakuutuksia	689	693
Eläkkeensaajia	4 960	4 971

- 1) Vastaa tuloslaskelman erää maksetut korvaukset.
- 2) Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja).

Apteekkien Eläkekassa on perustettu vuonna 1864. Vuosi 2021 on eläkekassan 158. toimintavuosi. Apteekkien Eläkekassa vastaa Suomen yksityisapteekkien eläkevakuuttamisesta. Eläkekassa hoitaa sekä työntekijän eläkelain (TyEL) että yrittäjän eläkelain (YEL) mukaista vakuutustoimintaa.

Virallinen tasekirja on nähtävissä toimistossamme: Kalevankatu 13, 00100 Helsinki.

”*Vuosi 2021 muodostui tulokseltaan historiallisen hyväksi. Haluan kiittää Apteekkien Eläkekassan toimitusjohtajaa, henkilökuntaa ja hallitusta menestyksellisestä ja pitkäjänteisestä työskentelystä.*

Hallituksen puheenjohtajan tervehdys

Apteekkien Eläkekassan 158. toimintavuoteen vaikutti edellisvuoden tavoin koronapandemian asettamat rajoitteet. Kassan henkilöstön etätyöskentelyn ohella mm. sähköisten lomakkeiden käyttöönotto paransi jäsenten etäasiointien toteutusta.

Eläkejärjestelmän lainsäädäntöä uudistettiin, minkä voidaan katsoa selkiyttävän eläkesäätiöiden ja -kassojen toiminnan ohjeistusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön aloittama keskustelu YEL:n alivakuuttamisen ongelmista johti erityisesti työeläkeyhtiöiden lisäohjeistukseen. Apteekkien Eläkekassa ei ollut kritiikin kohteena, johtuen lainmukaisesta YEL-toiminnan ja työtulon määrittelystä.

Aloitettua työkykypilottia CGI Suomen kanssa jatkettiin, mutta kokemuksen ja saadun palautteen perusteella kyseiseen projektiin ei suunnattu enempää resursseja. Työkykyä edistävään ja työkykyä ylläpitävään toimintaan hankittiin lisäresursseja palkkaamalla eläkekassaan työhyvinvointi- ja HR-päällikkö. Useita koulutustilaisuuksia järjestettiin verkossa.

Sijoitusmarkkinoilla toimintavuodelle ominaista oli toipuminen vuoden 2020 taloudellisen toiminnan hidasteista osin keskuspankkien aktiviteetin tukemana. Taloudellista toipumista seurasi myös voimistunut inflaatio lukemiin, jollaisia ei oltu koettu useisiin vuosiin. Huolimatta korkojen noususta, koko sijoitusvuoden tulos oli poikkeuksellisen hyvä, 15,5%, mikä oli 0,4% korkeampi kuin keskimääräinen suomalaisten eläkeyhtiöiden tuotto. Muihin toimijoihin verrattuna erityisesti suorat kiinteistösijoitukset tuottivat muita toimijoita paremmin (17,7%).

Apteekkien Eläkekassan sijoitusten kokonaisarvo oli vuoden lopussa 769 (2020 vuonna 678) miljoonaa euroa vakavaraisuuspääoman ollessa yhteensä 233 (181) miljoonaa. Vakavaraisuusaste vahvistui 7 prosenttiyksikköä 142,9 (135,9) prosenttiin sen ollessa eläkevakuutusyhtiöillä 136.

Vahva vakavaraisuuspääoma mahdollisti edelleen kannattajaosakkaiden maksuhyvitykset. B-osaston vuoden 2021 vakuutusmaksuprosentit olivat työnantajilla 16,3 ja työntekijöillä 7,5. Edelleen vakuutusmaksut ovat alemmalla tasolla kuin pientyönantajilla keskimäärin.

Lakisääteisiä eläkkeitä ja muita korvauksia maksettiin 103,2 (101,3) miljoonaa euroa vakuutusmaksutulon ollessa 72,8 (72) miljoonaa euroa. Vuoden 2021 aikana eläkepääätöksiä annettiin 569 (513). Eläkkeensaajien määrä oli 4960, mikä oli 11 vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Uusissa alkaneissa eläkkeissä keski-ikä oli 62,6 vuotta (62,5). Työkyvyttömyyseläkkeiden määrä jatkui aikaisemmalla maltillisella tasolla.

Vuosi 2021 muodostui tulokseltaan historiallisen hyväksi. Haluan kiittää Apteekkien Eläkekassan toimitusjohtajaa, henkilökuntaa ja hallitusta menestyksellisestä ja pitkäjänteisestä työskentelystä.

Ruokolahdella 11.3.2022

Tommi Saarelainen

Toimintakertomus 2021

ETUUDET JA TOIMINTAPIIRI

Apteekkien Eläkekassa hoitaa Suomen yksityis-
apteekkien työntekijän eläkelain (TyEL) ja yrittä-
jän eläkelain (YEL) mukaista eläketurvaa.

Eläkekassan toiminta on jaettu kahteen osastoon:

1. Työntekijän eläkelain mukaista peruseläke-
turvaa hoitavaan B-osastoon, johon kuuluvat
kaikki kannattajaosakkaiden palveluksessa olevat
työntekijät, joiden työsuhde on TyEL:n alainen.
2. Yrittäjän peruseläketurvaa hoitavaan C-
osastoon, johon kuuluvat apteekkarit ja heidän
apteekkityössä avustavat perheenjäsenensä.

Kannattajaosakaat

Eläkekassan kannattajaosakkaita ovat Suomen
Apteekkariliiton jäseninä olevat yksityisapteek-
kien apteekkarit, Suomen Apteekkariliitto ja
Suomen Farmasialiitto.

Lisäksi kannattajaosakkaina on eräitä apteekki-
toimintaan läheisesti liittyviä yrityksiä. Kannatta-
jaosakkaita oli toimintavuoden päättyessä 637
(630 vuonna 2020).

Toimintapiiriin kuuluvien lukumäärä

	31.12.2021	31.12.2020	Muutos
B-osasto	7 034	7 217	-183
C-osasto	689	693	-4

KASSANKOKOUS

Varsinainen kassankokous pidettiin 21.4.2021.
Kokouksessa käsiteltiin kassan sääntöjen 20 §:n
mukaiset asiat.

Kokoukseen osallistui kahdeksan kannattajaosa-
kasta ja viisi kassan jäsentä. Valtakirjoilla oli lisäksi
edustettuina 28 kannattajaosakasta ja 235 jäsentä.
Kokouksen puheenjohtajana toimi apteekki-neuvos
Klaus Holttinen.

HALLINTO

Kassan hallituksen puheenjohtajana on toiminut
apteekkari Anders Karlsson 21.4.2021 asti ja sen
jälkeen apteekkari Tommi Saarelainen. Varapu-
heenjohtajana on toiminut toimitusjohtaja Riitta
Uusi-Esko. Hallituksella oli toimintavuoden aika-
na yhdeksän kokousta. Hallituksen kokoonpano
on varsinaisesta kassankokouksesta lähtien ollut
seuraavan sivun taulukon mukainen (suluissa
toimikauden päättymisvuosi).

Työvaliokunta

Hallituksen työvaliokunnan jäseninä toimivat
hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohta-
ja, kassan toimitusjohtaja, sijoituspäällikkö ja
talouspäällikkö. Työvaliokunnan tehtävänä on
valmistella kassan hallitukselle esiteltäviä asioita
ja hoitaa kassan sijoitustoimintaa hallituksen
määrittelemän strategian mukaisesti.

Henkilöstö

Eläkekassan toimitusjohtajana on toiminut KTM
Hannu Hokka ja varalla talouspäällikkö Varpu
Hyvönen. Vuonna 2021 kassan palveluksessa oli
keskimäärin 15,1 (14,8) henkilöä.

Asiantuntijat

Eläkekassan vakuutusmatemaatikkona on toimi-
nut Lauri Ojala, SHV, Porasto Oy:stä. Asiantun-
tija lääkärinä on toiminut LL, työterveyshuollon
erikoislääkäri Otso Ervasti.

Tilintarkastajat

Kassankokous valitsi eläkekassan vuoden 2021
tilejä ja hallintoa tarkastamaan Tilintarkastus-
yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy:n, jossa
vastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Martin
Grandell. Tilintarkastusyhteisön toimiessa tilintar-
kastajana ei varatilintarkastajaa nimetä.

Apteekkien eläkekassan hallitus

C-osaston jäsenten ja kassan kannattajaosakkaiden edustajat

VARSINAISET JÄSENET

Apteekkari

Tommi Saarelainen (2022)

Ruokolahti

Apteekkari

Anna Schoultz (2023)

Espoo

Apteekkari

Risto Holma (2024)

Espoo

VARAJÄSENET

Toimitusjohtaja

Merja Hirvonen (2022)

Rajamäki

Apteekkari

Maarit Tarvainen (2023)

Rauma

Apteekkari

Tiina Heikkilä (2024)

Kauniainen

B-osaston jäsenten edustajat

VARSINAISET JÄSENET

Puheenjohtaja

Antti Kataja (2022)

Kirkkonummi

Toimitusjohtaja

Riitta Uusi-Esko (2023)

Helsinki

Farmaseutti

Soili Rikkonen (2024)

Lempäälä

VARAJÄSENET

Työmarkkinajohtaja

Minna Hälikkä (2022)

Helsinki

Farmaseutti

Helena Haaparanta (2023)

Kauhajoki

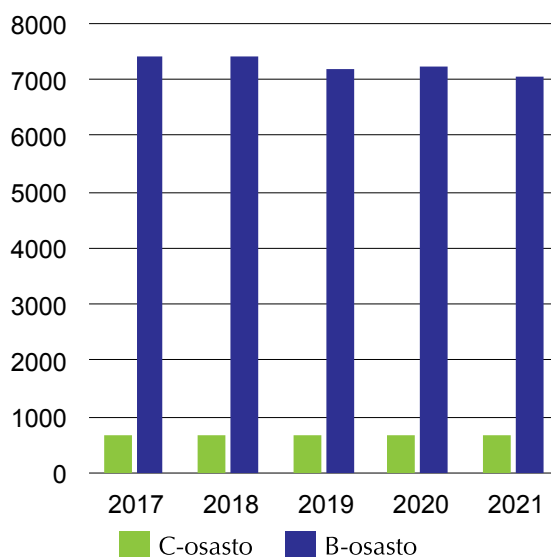
Valtiotieteiden tohtori

Pekka Perttula (1.10.2021 asti)

Kirkkonummi

JÄSENPIIRI

Lukumäärä 31.12.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta on keskeinen osa eläkekassan toimintaa, mistä hallitus vastaa. Sen tavoitteena on varmistaa, etteivät eläkekassan toimintaan tai toimintaympäristöön liittyvät riskit toteutuessaan aiheuta olennaisia taloudellisia tappioita, vaarana kassan toiminnan jatkuvuutta tai kassaan kohdistuvaa luottamusta.

Sijoitustoiminnan riskinottoa ohjaa hallituksen vahvistama sijoitussuunnitelma, missä on määritelty sijoitustoimintaan liittyvät riskit kuten esimerkiksi sijoitusvaltuudet. Eläkekassalle on laadittu myös hallituksen vuosittain päivittämä riski- ja vakavaraisuusarvio ORSA (Own Risk and Solvency Assessment). ORSA:ssa on analysoitu kokoavasti kaikki keskeiset toimintaan vaikuttavat riskit. Sijoitustoiminnan riskienhallinta on systemaattista ja jatkuvaa.

Vastuut, valvonta ja organisointi

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevan sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa kassan strategisten ja operatiivisten tavoitteiden toteutuminen, toimintojen tehokkuus ja laatu sekä riskienhallinnan kattavuus. Keskeistä on turvata vakuutettujen, eläkkeensaajien ja kannattajaosakkaiden oikeudet kaikissa tilanteissa.

Kassan hallitus huolehtii eläkekassan hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä ja siten myös riskienhallinnan organisoinnista. Vuoden 2021 puolella on pyydetty tarjoukset riskienhallintatoiminnosta, mikä on riippumaton riskiä ottavista toiminnoista. Riskienhallinta-toiminto on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2022 puolella. Hallitus käsittelee riskiraportin, hallitsee riskienhallintaprosessia sekä arvioi sen ajantasaisuutta ja tehokkuutta.

Riskienhallinnan periaatteet

Riskienhallinnan ja riskien valinnan periaatteina kassassa ovat:

1. riskinotto on yhteneväinen strategisten ja operatiivisten linjausten kanssa
2. riskinotto ei vaaranna kassan toimintaa tai talouden vakautta
3. määritettyjä riskirajoja noudatetaan
4. riskien vaikutukset kyetään tunnistamaan
5. kassan riskienhallinta on mahdollisimman ennakoivaa ja aktiivista

Kestävä kehitys

Kestävyyriskien hallinta kuuluu olennaisena osana riskienhallintaan. Kestävyyriskiellä tarkoitetaan finanssiriskejä, jotka juontavat juurensa ilmastonmuutoksesta, resurssien ehtymisestä, ympäristön pilaantumisesta ja sosiaalista ongelmista.

Eläkekassalle on vuonna 2020 laadittu yritys vastuuraportti, joka kattaa koko toiminnan. Raportti tullaan päivittämään vuonna 2022.

Eläkekassa panosti syksyllä farmasia-alan kestävän kehityksen edistämiseen lahjoittamalla 20 000 euroa Helsingin Yliopiston kestävän farmasian professuurihankkeeseen.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Sähköiset palvelut ja toiminnot paranivat toimintavuonna merkittävästi, kun vakuutus- ja eläkepalveluissa otettiin käyttöön sähköiset lomakkeet. Lisäksi ryhdyttiin soveltamaan sähköistä allekirjotusta vuokra- ja muissa sopimuksissa.

Koronakriisin vaikutukset

Koronapandemia vaikutti toimintavuonna merkittävästi kassan toimintaan henkilöstön työskentelyn jatkuessa pääosin etänä. Etätyöskentelystä on kuitenkin muodostunut jo rutiinia ja toiminta pysyttiin säilyttämään mahdollisimman normaalina ja varmistamaan jatkuvuus. Asiakkaiden palvelukonsepti toimi hyvin ja päätösten valmistelu sujui ajallaan. Henkilöstön yhteishengen ja yhteisöllisyyden kiinnitettiin etätyön vuoksi erityistä huomioita.

Pandemian vaikutukset maksuvalmiuteen, vakuutusmaksutuloon, palkkasumman kehitykseen ja vakavaraisuuteen olivat marginaalisia. Talous-

tilanteen toipuminen jatkui suotuisasti, mikä edisti toimintaympäristön normalisoitumista. Kokonaisuutena toimintaympäristö huomioiden vaikutukset eläkekassan toimintaan olivat vähäiset ja tavoitteissa sekä toiminnan varmistamisessa onnistuttiin hyvin. Sijoitustoiminnan osalta vaikutuksista kerrotaan tarkemmin Sijoitustoiminta-kohdassa.

Eläkejärjestelmä

Eläkesäätiö- ja eläkekassalainsäädännön kokonaisuudistus annettiin eduskunnalle 4.3.2021. Lakiehdotuksia käsiteltiin eduskunnan talousvaliokunnassa ja sosiaali- ja terveysvaliokunnassa, jonka mietintö lakiehdotuksista valmistui 10.9.2021. Lakeihin esitettiin vielä useita muutoksia ja eduskunta hyväksyi ne muutettuina 21.9.2021. Lait astuivat voimaan 1.1.2022.

Uudistetut lait selkeyttävät eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintaa. Lakisäateistä vakuutustoimintaa koskevat säännökset on yhdistetty yhteen lakiin ja pelkästään lisäeläkkeitä koskevat säännökset on yhdistetty omaan lakiinsa. Suurimmat muutokset koskevat uuden TyEL-eläkesäätiön ja -eläkekassan perustamista, vakuutuskannan siirtoa omaan eläkelaitokseen, hallituksen jäsenen valintaa ja TyEL-vakuutustoimintaa harjoittavan eläkelaitoksen hallituksen jäsenen kelpoisuusehtoja, eläkelaitoksen selvitystilaa, eläkelaitoksen sulautumista ja jakautumista sekä vahingonkorvausta.

Koska julkisen hallinnon tehtävien siirtäminen ja yksityiseltä sektorilta hankittu palvelutarjonta on ollut laaja yhteiskunnallinen kysymys jo pitkään, julkaisi Finanssivalvonta asiasta tiedotteen joulukuussa 2020, jossa se kiinnitti valvottavien huomiota perustuslain edellytyksiin ja niiden tekemisiin ulkoistamista koskeviin järjestelyihin. Tähän liittyen Eläkesäätiöyhdistys hankki elokuussa 2021 lausunnot valtiosääntöoikeuden professori Tuomas Ojaselta ja hallinto-oikeuden emeritusprofessori Olli Mäenpäältä lakisäateistä eläkevakuutustoimintaa harjoittavan eläkesäätiön ja eläkekassan toimintojen ja palvelujen ulkoistamisesta. Lausunnot selkiyttivät tilannetta; niissä otettiin kantaa pitkäaikaiseen käytäntöön, voimassa olevan lain perusteluihin, omaisuudensuojaan, työeläkelaitosten kilpailuun ja hajautettuun toimeenpanojärjestelmään, tarkoituksenmukaisuusvaatimukseen, jatkodelegointiin, julkisen hallintotehtävän ja julkisen vallan käytön rajankäyntiin sekä eläkelaitosten avustaviin ja teknisluontosiin tehtäviin.

Vuoden aikana käytiin sosiaali- ja terveysministeriön aloitteesta perustavanlaatuista keskustelua yrittäjän eläkelain toimivuudesta käytännössä. Ministeriö toi julki vahvan tyytymättömyytensä YEL:n krooniseen alivakuuttamiseen ja etenkin työeläkeyhtiöiden kyvyttömyyteen saada asia kuntoon. Yhtiöt ovat sittemmin pyrkineet korjaamaan toimintaansa. Kritiikki ei kohdistunut eläkekassaan, jonka YEL-toiminta ja työtulon määrittely on noudattanut lain vaatimuksia.

Työkykyä edistävä toiminta

Apteekkiala on perinteisesti edistänyt kattavalla yhteistyöllä työkykyä ylläpitävää ja työhyvinvointia lisäävää toimintaa. Apteekkialan Työhyvinvointiryhmässä ovat eläkekassan lisäksi mukana Suomen Apteekkariliitto, Suomen Farmasialiitto, Palvelualojen ammattiliitto PAM, Apteekkien Työnantajaliitto ja Työturvallisuuskeskus. Ryhmän vetovastuu on eläkekassalla.

Toimintavuonna työkykykoordinaattorin neuvonpalvelu on jatkunut. Palvelu tarjoaa varhaisen vaiheen ohjausta ja tukea apteekkien työntekijöille sekä työnantajille työelämän haastavissa tilanteissa, jolloin työstä selviytyminen on koe- tuksella. Koronapandemian jatkuessa alueelliset koulutustilaisuudet työterveyshuollon hyödyntämisestä apteekkien näkökulmasta jouduttiin järjestämään verkossa. Toimintavuonna tilaisuuksia oli neljä. Kaikkiaan yhdeksän tilaisuutta käsittäneen koulutussarjan aikana tavoitimme 345 esimiestyötä tekevää apteekkilaista. Vuonna 2021 jatkettiin

CGI Suomi Oy:n kanssa digitaalisen työkykypalvelun pilottia. Siinä testattiin digitaalista palvelua apteekkien varhaisen tuen, tasa-arvoisen kohtelun ja työhyvinvoinnin edistämisen tueksi. Pilotin pohjalta todettiin, että ratkaisu/työkalu ei palvelut apteekkeja haluamallamme tavalla. Syksyllä yhteistyö Helsingin yliopiston kanssa jatkui, kun järjestettiin toinen koulutuspäivä työhyvinvoinnin johtamisesta osana yliopiston proviisorin koulutusohjelmaa.

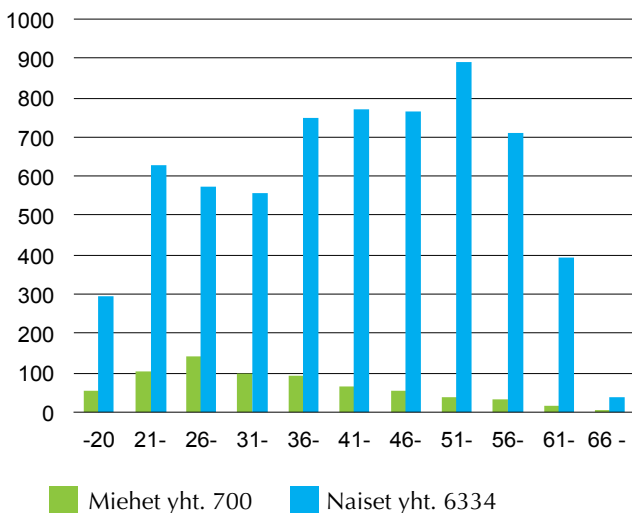
Panostusta työkykyä edistävään toimintaan vahvistettiin loppuvuodesta palkkaamalla eläkekassaan työhyvinvointi- ja HR-päällikkö. Hän kehittää toimintaa sekä asiakkaiden että henkilökunnan osalta.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Eläkelaitoksen vastuuvälille on asetettu tuottovaatimus, mikä koostuu kolmesta osasta; rahastokorosta, eläkevastuun täydennyskertoimesta ja osaketuottokertoimen perusteella lasketusta osasta. Rahastokorko on kolme prosenttia. Täydennyskerroin perustuu eläkelaitosten keskimääräiseen vakavaraisuuteen. Mitä korkeampi on vakavaraisuus, sitä korkeampi on tuottovaatimus. Osaketuottokertoimen perusteella määräytyvä tuottovaatimus puolestaan perustuu siihen tuottoon, jonka eläkelaitokset keskimäärin saavat noteerattuihin osakkeisiin tekemistään sijoituksista. Jos osaketuotto on negatiivinen, tuottovaatimus laskee ja jos positiivinen, tuottovaatimus nousee.

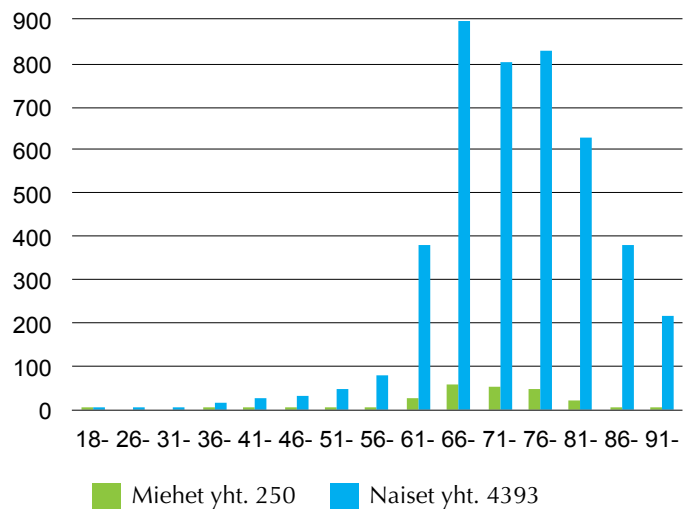
JATKUVAT TYÖSUHTEET IKÄRYHMITÄIN

Lukumäärä 31.12.2021, yhteensä 7034.

ELÄKEKANNAN IKÄJAKAUMA (TyEL + YEL)

Lukumäärä 31.12.2021. Ei sisällä perhe-eläkkeitä.

Eläketurvakeskuksen määrittelemä eläkevarojen tuotto-oletus on reaalisesti 2,5 % vuodessa vuoteen 2028 asti, jonka jälkeen se on 3,5 % vuodessa. Tuotto-oletus johdetaan eri sijoituskohteiden tuotto-oletuksista ja niiden osuuksista sijoitussalkussa. Seuraaville kahdeksalle vuodelle käytetään matalampaa tuotto-oletusta ennen kaikkea poikkeuksellisen matalan korkotason vuoksi.

Tuottovaatimuksen muodostuminen:

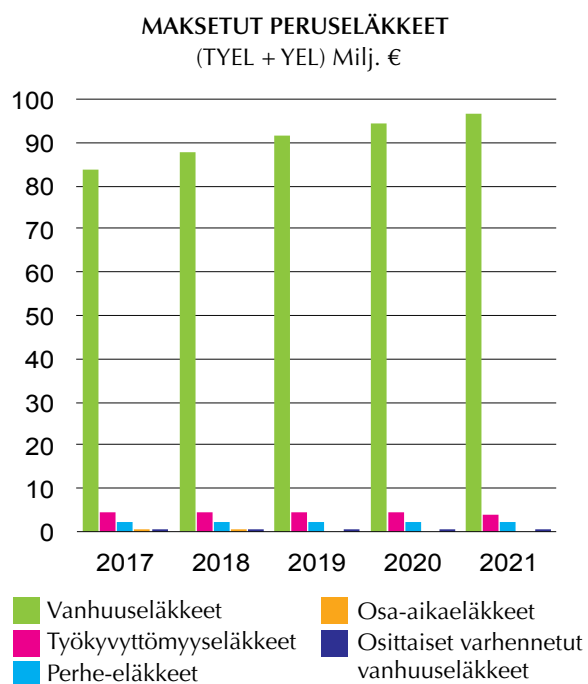
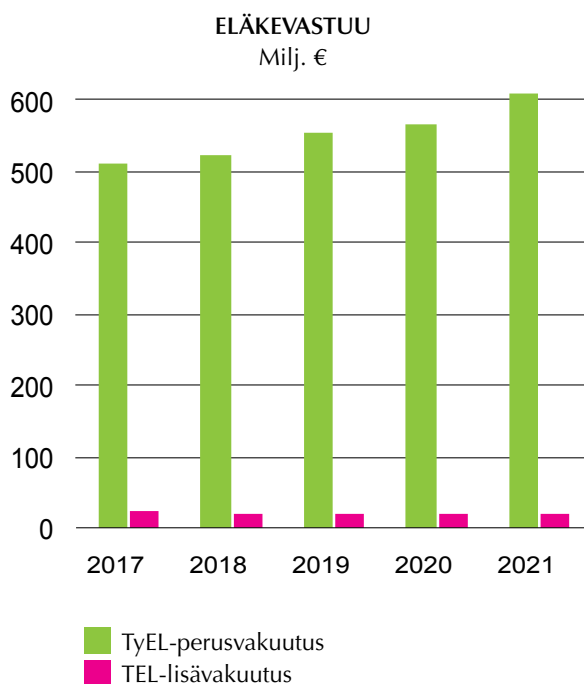
	2021	2020
Rahastokorko	3,00 %	3,00 %
Täydennyskerroin	0,48 %	0,36 %
Osaketuottokerroin	0,84 %	1,14 %
Yhteensä	4,32 %	4,20 %

Eläkekassan hallitus vahvistaa vuosittain eläkekassan sijoitusallokaation siten, että tuotto-odotus on mahdollisimman korkea hallituksen asettaman riskitason puitteissa. Riskitaso riippuu eläkekassan vakavaraisuudesta. Hyvä sijoitustuotto edellyttää aina hallittua riskinottoa. Tuottotavoite asetetaan taloussuhdanne huomioiden riittävästi vähimmäistavoitteen yläpuolelle eläkekassan kilpailukyvyyn säilyttämiseksi. Tavoitteena on keskimääräistä vakuutusyhtiötä parempi tuotto, jotta vakuutusmaksutaso voidaan pitää keskipitkällä tähtäimellä kilpailijoita alempana. Maksutasoon vaikuttaa merkittävästi myös työkyvyttömyysriski, jonka hallinnassa on apteekki-alalla onnistuttu hyvin.

Tilikauden jälkeen on toimintaympäristössä tapahtunut kaksi merkittävää asiaa. Rahoitusmarkkinoilla on korkojen nousu jatkunut ja vaikuttanut negatiivisesti sijoitusinstrumenttien pääoma-arvoihin. Toinen vakavampi markkinahäiriö aiheutui Venäjän hyökkäyksestä Ukrainaan helmikuun lopussa, jolloin osakekurssit varsinkin Euroopassa ja Venäjän naapurivaltioissa ovat laskeneet riskien uudelleenhinnoittelun vuoksi. Eläkekassa on ollut osakkeissa jo tammikuusta alipainossa neutraaliallokaatioon nähden ja tapahtumien seurauksena keventänyt osakepainoa lisää helmi-maaliskuussa ja lisännyt likviditeettiä. Vaikka kokonaistuottomme on maaliskuun alussa muutaman prosentin miinuksella, niin arviomme on, että työeläkevakuuttajiin verrattuna tilanteemme on hyvä varsinkin, kun vakavaraisuusasteemme on selkeästi alan keskiarvoa parempi.

ELÄKKEET

Vuonna 2021 Apteekkien Eläkekassa maksoi lakisääteisiä eläkkeitä ja muita korvauksia yhteensä 103,2 (101,3) miljoonaa euroa, joka oli 1,9 (3,3) prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Eläkepäättöksiä annettiin vuoden 2021 aikana yhteensä 569 (513) eli 56 enemmän kuin edellisenä vuonna. Eläkehakemuksia hylättiin 48 (31) kappaletta. Työkyvyttömyyseläkkeiden hylkäysprosentti uusien hakemusten osalta oli 24 (16). Ennakkolaskelmia valmisteltiin 40 (69). Laskelmista 88 (78) prosenttia koski vanhuuseläkkeitä.

Eläkkeensaajia oli toimintavuoden päättyessä 4 960 (4 971) eli 11 vähemmän (5 vähemmän) kuin edellisellä vuonna. Eläkkeensaajista 93 (90,6) prosenttia oli naisia. Keski-ikä uusissa alkaneissa eläkkeissä oli 63,6 (62,5) vuotta.

ELÄKEVASTUUT

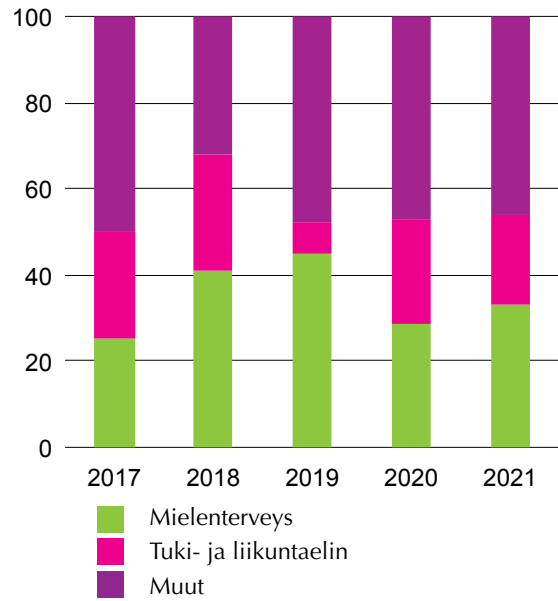
B-osaston eli TyEL -perusturvan vastuu oli 610,5 (566,4) miljoonaa euroa. TEL -lisäturvan vastuu oli 18,0 (19,0) miljoonaa euroa. Yhteensä B-osaston vastuu oli 628,5 (585,4) miljoonaa euroa, josta lisävakuutusvastuun muodossa olevaa puskuria oli 84,7 (81,8) miljoonaa euroa. Osaketuottosidonnaisia lisävakuutusvastuuta (OLV), joka oli vuonna 2020 9,8 miljoonaa euroa, kasvatettiin 20,6 miljoonalla eurolla ja näin ollen OLV:n vuoden lopun arvo oli 30,4 miljoonaa euroa. Vastuuvetka 628,5 miljoonaa euroa on katettu kokonaisuudessaan. Omaisuuden käypä arvo on 769,5 (677,7) miljoonaa euroa.

YEL:n mukaisen C-osaston vastuuvetka oli 2,8 (34,3) tuhatta euroa. C-osastoon vastuuta muodostuu vain, jos kassalla on vakuutusmaksusaatavia.

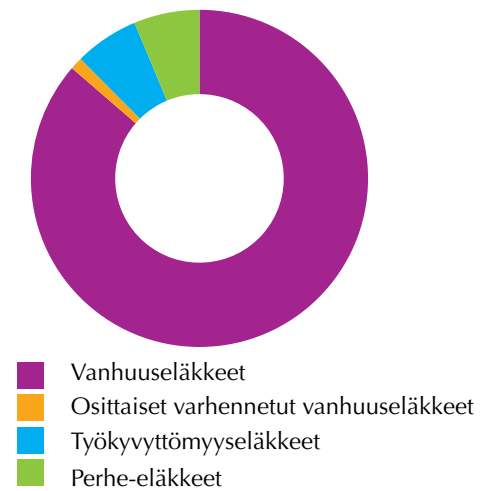
ELÄKKEET JA KORVAUKSET

Myönnetty (kpl)	2021	2020
Lakisääteiset eläkkeet		
<i>TyEL:n mukaiset (B-osasto)</i>		
Peruseläkkeet		
Vanhuuseläkkeet	92	85
Työkyvyttömyyseläkkeet	38	37
Kuntoutusrahat ja -avustukset	9	8
Perhe-eläkkeet	19	23
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	26	22
Lisäeläkkeet (TEL)		
Vanhuuseläkkeet	50	48
Työkyvyttömyyseläkkeet	9	5
<i>YEL:n mukaiset (C-osasto)</i>		
Peruseläkkeet		
Vanhuuseläkkeet	38	26
Työkyvyttömyyseläkkeet	-	3
Perhe-eläkkeet	9	3
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	6	2
Muut lakisääteiset korvaukset		
Hautausavustukset	38	50

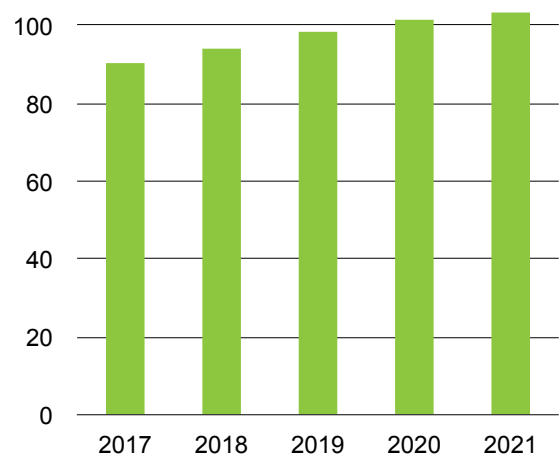
MYÖNNETYT TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEET DIAGNOOSIN MUKAAN (%)

ELÄKKEENSAAJAT ELÄKELAJEITTAIN (TYEL + YEL) 31.12.2021

MAKSETUT ELÄKKEET 2017 - 2021 Milj. €

VAKUUTUSMAKSUT

B-osaston eli TyEL:n vakuutusmaksutulo oli 55,8 (54,7) miljoonaa euroa ja

C-osaston eli YEL:n maksutulo oli 17,0 (17,3) miljoonaa euroa. B-osaston palkkasumma oli 233,7 (231,6) miljoonaa euroa, jossa oli nousua edelliseen vuoteen 0,9 prosenttia.

Eläkekassan eläkejärjestelmältä saama vastuunjakokorvaus vuonna 2021 oli TyEL:n osalta 11,7 (10,6) miljoonaa euroa ja YEL:n osalta 16,9 (15,1) miljoonaa euroa.

MAKSUTASO

Vuosien 2020 ja 2021 maksuprosentit olivat Apteekkien Eläkekassassa seuraavat:

	2021	2020
B-osaston perusturva yhteensä	23,8%	23,6 %
Työnantajan osuus	16,3%	16,2 %
Työntekijän osuus	7,5 %	7,5 %

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden vaikutus vakuutusmaksuun oli 1,25 (1,03) prosenttiyksikköä.

Vuodelle 2021 vahvistettu valtakunnallinen TyEL -maksutaso oli yrityksissä, joiden vuoden 2019 palkkasumma oli alle 2 125 500 euroa, ilman hyvityksiä ja tilapäistä alennusta 24,8 prosenttia palkoista. Keskimääräinen yhtiöiden antama hyvitys oli 0,2 prosenttia. Työnantajan maksu yhtiössä oli 16,95 prosenttia. Työeläkevakuutusyhtiöiden tapaan laskettaessa eläkekassan antama hyvitys oli 1,0 (1,7) prosenttia palkoista. Yhteensä eläkekassan antama hyvitys oli 2,3 (3,9) miljoonaa euroa.

Keskimääräisen työnantajan palkkasumma vuonna 2021 oli noin 366 900 euroa. Tällöin työnantajan saama hyvitys eläkekassasta oli 3 669 euroa ja 0,8 prosenttiyksikön ero yhtiöiden keskimääräiseen hyvitykseen 2 936 euroa. Vakuutettua kohden hyvitys oli 332 euroa.

Eläkekassan hallitus teki päätöksen olla käyttämättä kertaluonteista alennusta vuonna 2020, joten tulevana vuosina 2022-2025 ei ole myöskään lisää perittävää korotettuna maksuna kuten työeläkevakuutusyhtiöt tekevät.

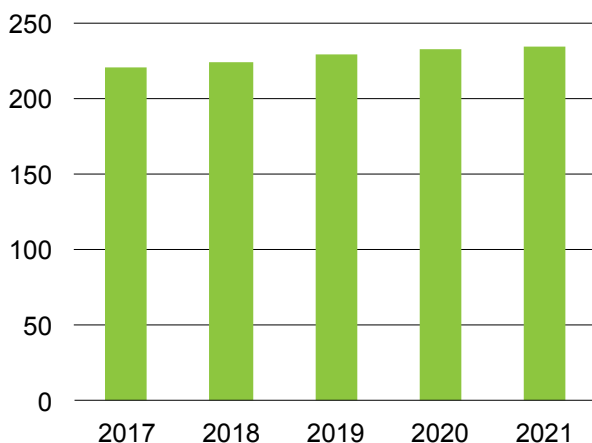
Työntekijän TyEL -maksu oli alle 53-vuotiailta ja yli 62-vuotiailta 7,15 (7,15) prosenttia ja 53-62-vuotiailta 8,65 (8,65) prosenttia, mikä oli keskimäärin 7,45 (7,45) prosenttia.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain YEL:n mukaisen vakuutusmaksuprosentin. Vuonna 2021 se oli 24,1 (24,1) prosenttia alle 53-vuotiailta ja yli 62-vuotiailta yrittäjiltä sekä 53-62-vuotiailta 25,6 (25,6) prosenttia.

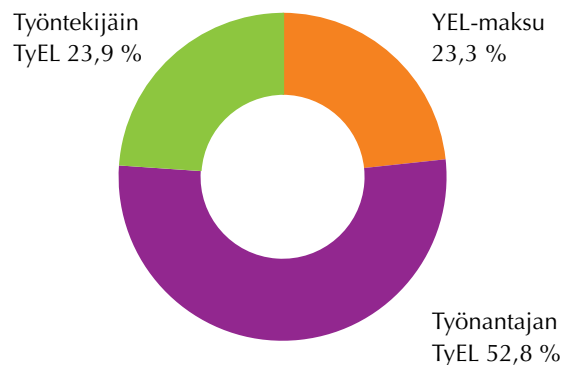
HOITOKULUT

Eläkekassan tuloslaskelman mukaiset hoitokulut, kun ne eivät liity sijoitustoimintaan, ovat ostettuihin IT- ja aktuaaripalveluihin, henkilöstön palkkaukseen ja toimiston muihin menoihin liittyviä kuluja. Sijoitustoimintaan liittyvät hallintokulut otetaan huomioon sijoitustoiminnan kuluina. Eläkekassan B-osaston hoitokulut olivat 2,6 (2,3) miljoonaa euroa. Ne olivat 0,86 (0,76) prosenttia lopullisen palkkasumman ja YEL -työtulosumman yhteismäärästä laskettuna.

PALKKASUMMAT 2017-2021
Milj. €

VAKUUTUSMAKSUTULO 2021
yhteensä 72,7 milj. €

SIJOITUSTOIMINTA

Markkinakatsaus

Sijoitusvuotta 2021 määritteli talouden voimakas toipuminen vuoden 2020 keväällä koetusta pandemiasta johtuneesta äkkipysähdyksestä. Toipuminen oli suurelta osin seurausta raha- ja finanssipoliittisista elvytystoimista. Myös koronarokotteen ripeä kehittäminen ja jakelu mahdollistivat ihmisten vapaamman liikkuvuuden, mikä vauhditti elpymistä vuoden 2021 aikana. Talouden elpymässä on tyypillistä, että osakemarkkinat tuottavat selvästi keskimääräistä vuotta enemmän. Näin kävi myös viime vuonna erityisesti kehittyneiden markkinoiden kohdalla. Euromääräisesti pohjois-amerikkalaiset osakkeet tuottivat 37,6 %, euroopallaiset osakkeet 26,7 % ja suomalaiset osakkeet 25,3 %. Kehittyvien maiden kohdalla tuotto jäi selvästi alhaisemmaksi ollen 5,9 %

Talouden toipumisella oli kuitenkin hinta ja se oli poikkeuksellisen korkeaksi noussut inflaatio. Pandemia muutti kulutuskäyttäytymistä, mikä johti kysynnän kohdistumisen aiempaa voimakkaammin tavaroihin palveluiden sijaan. Seurauksena oli voimakasta heiluntaa raaka-aineiden hinnoissa, tuotantokapeikkoja teollisuudessa ja lopputuotteiden toimitusvaikeuksia globaalien toimitusketjun pettäessä. Myös erityisesti Yhdysvalloissa työvoiman kysyntä ylitti selvästi tarjonnan nostaan voimakkaasti palkkoja. Lisäksi energian hinnoissa koettiin voimakasta nousua. Yhdessä nämä tekijät nostivat kuluttajahintoja siten, että vuositasolla hinnat nousivat Yhdysvalloissa lähes 7 % ja Euroopassakin lähes 5 %.

Inflaation nousun vuoksi sijoittajat alkoivat jo kevästä alkaen hinnoitella rahapolitiikan normalisoitumista Yhdysvalloissa ja euroalueella. Yhdysvalloissa keskuspankki FED ilmoitti pandemian vuoksi aloitetun joukkolainojen osto-ohjelman alasajosta ja vihjasi myös ensimmäisen ohjauksen noston olevan mahdollinen jo maaliskuussa 2022. Tämä tarkoitti korkojen nousua erityisesti Yhdysvalloissa ja maltillisemmin myös euroalueella. Sijoittajalle ikävä seuraus oli korko-omaisuusluokkien negatiiviset vuosituotot lukuun ottamatta korkean riskin yritysainoita ja lyhyen koron rahastoja.

Kestävä sijoittaminen

Sijoittajavastuun mukaan eläkelaitoksen, joka hallinnoi edunsaajiensa varoja, on toimittava

edunsaajiensa etujen mukaisesti. Kestävässä sijoittamisessa pyritään optimoimaan finanssipääoman käytön lisäksi luonnonvarojen sekä sosiaalisen että henkisen pääoman käyttö sijoittajavastuun veloitteen täyttämiseksi.

Vuoden 2021 aikana astui voimaan Euroopan Unionin uusi tiedonantovelvoite, joka tähtää viherpesun kitkemiseen. Siinä sijoituspalveluyritykset veloitetaan kuvaamaan, miten kestävyyden kysymykset on otettu huomioon sijoituskohteiden valinnassa ja raportoimaan vuodesta 2022 alkaen tietoa kestävyystekijöistä, jotka voivat haitata rahastojen kehitystä. Listatut pörssiyritykset veloitetaan raportoimaan kestävyystekijöistään ja taksonomian soveltuvuudesta toimintaansa eli siitä, kuuluvatko yrityksen toiminnot luokitusjärjestelmän piiriin. Tämä vaade tulee ulottumaan vähitellen myös listaamattomiin yhtiöihin. Läpinäkyvyys sijoitusten kestävyysarviointiin tulee paranemaan merkittävästi.

Eläkekassa on asemoitunut hyvin kestävä sijoittamisen vaatimuksiin ja kestävyyspolitiikkamme noudattaa rakenteeltaan (hallintotapa, strategia, riskienhallinta, tavoitteet ja mittarit) niin Finanssialan kuin kansainvälisen ilmastomuutoksen vaikutusten raportointimallin TCFD:n suosituksia. Kantavina periaatteina ovat keskittyminen toimialakohtaiseen olennaisuuteen, pitkäjänteisyys ja tulevaisuuteen suuntautuminen. Uskomme vahvasti, että kestävyystekijöiden laaja huomioiminen sijoituspäätöksissä alentaa riskiä ja parantaa tuottoa pitkällä aikavälillä.

Toimintavuonna päivitettiin ja uudistettiin eläkekassan kestävä sijoitustoiminnan ESG-ohjeistusta ja raportointia sekä tarkennettiin tavoitteita ja mittareita lähivuosille. Sijoitustoiminnassa on tapahtumassa siirtymä strategisesta salkkuallokaatiosta salkun kestäväan riskiallokaatioon. Käytännössä kestävä sijoittaminen huomioidaan kattavasti kaikissa kassan sijoituspäätöksissä.

Eläkekassan sijoitukset

Eläkekassan sijoitusten käyvin arvoin laskettu nettotuotto oli 15,5 (5,7) prosenttia, mikä oli ennätystasolla ja olimme hyvässä asemassa myös verrattuna muihin TyEL-laitoksiin. Sijoitusten volatiliteetti eli riski oli pienempi kuin TyEL-laitosten keskiarvo. Parhaiten tuottivat osakesijoitukset. Eri omaisuuslajien tuotot on koottu oheiseen taulukkoon ja sen jälkeiseen tekstiin.

Sijoitustoiminnan tuotto- ja volatiliteettiprosentit 2017–2021

	2017	2018	2019	2020	2021
Tuotto	5,9	-1,2	11,4	5,7	15,5
Volatiliteetti	1,6	3,6	2,7	6,6	4,7

Sijoitustoiminnan nettotuottoerittely ja tulos 1 000 €

	2021	2020
Suorat nettotuotot	19 061	15 813
Lainasaamiset	233	191
Joukkovelkakirjalainat	3 845	726
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	191	-171
Osakkeet ja osuudet	8 006	8 581
Kiinteistösijoitukset	7 387	7 003
Muut sijoitukset	0	0
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut ¹⁾	-602	-517
Arvonmuutokset kirjanpidossa ²⁾	35 020	6 445
Osakkeet ja osuudet	24 572	5 947
Joukkovelkakirjalainat	0	-642
Kiinteistösijoitukset	10 448	1 140
Muut sijoitukset		
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	54 081	22 258
Arvostuserojen muutos ³⁾	49 499	14 528
Osakkeet ja osuudet	49 410	9 695
Joukkovelkakirjalainat	-1 575	3 585
Kiinteistösijoitukset	1 664	1 248
Muut sijoitukset		
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	103 580	36 786
Vastuuvelan tuottovaatimus	-47 176	-21 956
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	6 905	302
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin	56 404	14 830

1) Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin

2) Myyntivoitot ja tappiot sekä muut kirjanpidon arvomuutokset

3) Taseen ulkopuoliset arvomuutokset

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin

	Tuotto- % sitoutuneelle pääomalle
Korkosijoitukset yhteensä	2,1
Lainasaamiset	6,4
Joukkovelkakirjalainat	2,3
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	0,3
Osakesijoitukset yhteensä	22,0
Noteeratut osakkeet	19,7
Pääomasijoitukset	27,8
Noteeraamattomat osakkeet	-0,3
Kiinteistösijoitukset yhteensä	13,9
Suorat kiinteistösijoitukset	17,7
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	10,8
Muut sijoitukset	5,8
Hedge-rahastosijoitukset	5,8
Hyödykesijoitukset	0
Muut sijoitukset	0
Sijoitukset yhteensä	15,5
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	0,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	15,5

Kiinteistöt

Eläkekassan suorat kiinteistösijoitukset ja sijoitukset HYPO-konseptin mukaisesti asunto- ja kiinteistötuottivat 17,7 (13,5) prosenttia vuonna 2021. Asuntojen vuokraustilanne pysyi hyvänä. Pandemian vaikutus kassan kiinteistöriskin oli vähäinen. Toimisto- ja liiketilojen käyttöaste säilyi markkina-tilanteeseen nähden yhä hyvänä, sillä ainoastaan yksittäisiä liike- ja toimistotiloja oli tyhjänä.

Sijoitukset kiinteistörahastoihin tuottivat 10,8 (1,7) prosenttia. Vuoden aikana valtaosa kiinteistörahastoista toipui vuoden 2020 koronakriisin aiheuttamista arvojen notkahtamisesta. Rahastojen kohdekohtaisten arvostusten elpyminen vielä koronakriisin vallitessa kertoo osaltaan siitä, kuinka vilkasta kiinteistömarkkinassa oli vuonna 2021.

Vuonna 2021 valmistui uusi kohde Espooseen, Kiinteistö Oy Espoon Olarinluoman Jatke. Tämän lisäksi kassan omistukseen siirtyi 43 % Kiinteistö Oy Helsingin Ison Pajan osakekannasta. Vuoden aikana käynnistyi Kiinteistö Oy Helsingin Pienen Pajan rakentaminen Pasilaan ja Kiinteistö Oy Oulun Alasintie 10 lisärakentaminen Oulun Limingantulliin. Molemmat uudisrakennuskohteet ovat osaomisteisia JV-sijoituksia (joint venture),

joissa voidaan hyödyntää velkavipua. Kassan osaomisteiset kiinteistöt Asunto Oy Helsingin Väinämöinen ja Keskinäinen Kiinteistö Oy Sähkötie 14-16 myytiin vuoden 2021 aikana ja varsinkin itse rakennutetun Väinämöisen osalta myyntivoitto oli huomattava.

Kiinteistösijoitusten osuus sijoitussalkusta oli vuoden lopussa 20,9 (19,7) prosenttia ja tuotto oli 13,9 (7,1) prosenttia.

Suorien kiinteistösijoitusten osuus kiinteistöallokaatiosta oli 44,1 (47,5) prosenttia ja listaamattomien kiinteistörahastojen 55,9 (52,5) prosenttia. HYPO-konseptin mukaisiin vuokrattaviin asuinkerrostalontteihin ja samalla periaatteella toimivaan Suomen Osatontti Ky -rahastoihin sekä Suomen Asunnot ja Tontit Ky -rahastoon tehtyjen sijoitusten osuus säilyi yhä merkittävänä eli 19,8 (22,9) prosenttia eläkekassan koko kiinteistöomaisuudesta.

Lainat

Lainoja oli toimintavuoden päättyessä seitsemän kappaletta yhteensä 5,0 (3,1) miljoonaa euroa. Lainat ovat muita lainoja mistä osa koostuu yhteistyökumppaneille myönnettyistä pääomalainoista ja osa on myönnetty eläkekassan osaomistamille kiinteistörahastoille.

Korkosijoitukset

Korkosijoitusten osuus koko sijoitusomaisuudesta oli vuoden lopussa 17,0 (20,7) prosenttia jakaantuen siten, että lainasaamisten osuus oli 0,7 (0,5), joukkovelkakirjalainojen 13,2 (17,5) ja muiden rahoitusmarkkinavälineiden ja talletusten osuus oli 3,1 (2,2) prosenttia. Joukkovelkakirjasijoitusten tuotto oli 2,3 (3,4), ja lainasaamisten 6,4 (7,3) prosenttia.

Osakesijoitukset

Osakesijoitusten osuus sijoitussalkussa oli vuoden lopussa 57,5 (55,1) prosenttia. Noteerattujen sijoitusten osuus osakesalkusta oli 34,6 (34,4), pääomasijoitusten 21,2 (19,5) ja noteeraamattomien osakkeiden 1,7 (1,3) prosenttia. Noteerattujen osakkeiden tuotto oli 19,7 (11,0) prosenttia. Pääomasijoitusten tuotto oli 27,8 (-0,8) prosenttia. Noteeraamattomien osakesijoitusten tuotto oli -0,3 (16,6) prosenttia.

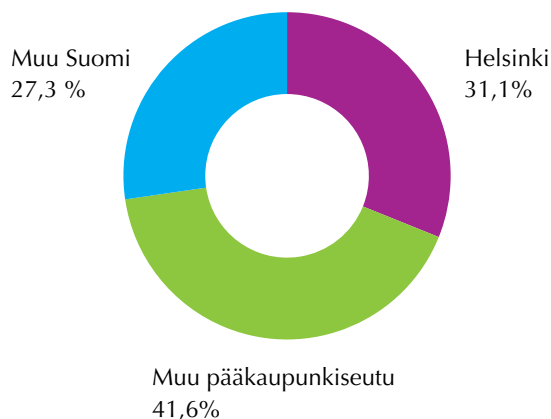
Muut sijoitukset

Muihin sijoituksiin on luettu absoluuttisen tuoton rahastosijoitukset ja hyödykesijoitukset. Absoluuttisten sijoitusten osuus sijoitussalkusta oli 4,5 (5,0) ja tuotto oli 5,8 (3,5). Hyödykesijoituksia ei vuoden vaihteessa ollut.

KIINTEISTÖKANTA ALUEITTAIN

31.12.2021

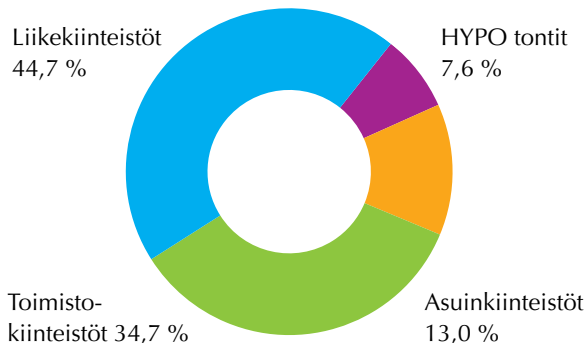
Suorat omistukset yhteensä 70,8 milj. €

KIINTEISTÖKANTA KÄYTTÖTARCOITUKSITTAIN

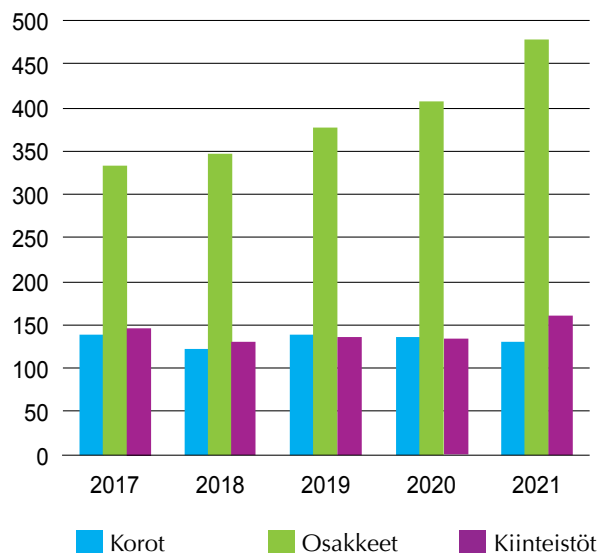
31.12.2021

Suorat omistukset yhteensä 70,8 milj. €

SIOITUKSET KÄYVIN ARVOIN

2017 - 2021 milj. €

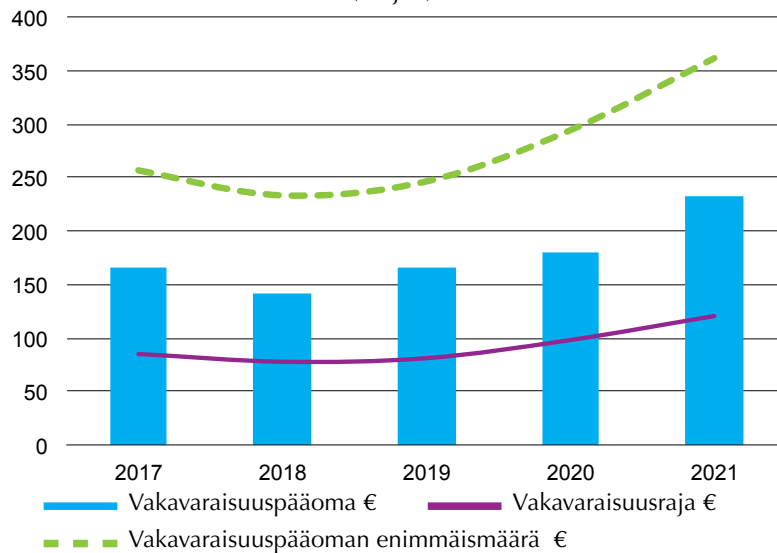
VAKAVARAISUUS

Vakavaraisuusaste vuoden lopussa oli 142,9 (135,9) prosenttia. Vakavaraisuuspääoma oli 1,93 (1,84) kertainen verrattuna riskijakauman edellyttämään vakavaraisuusrajaan. Vakavaraisuuspääoma oli yhteensä 233,3 (180,9) miljoonaa euroa, josta lisävakuutusvastuuta oli 84,7 (81,8), positiiviset arvostuserot 140,5 (91,0) miljoonaa euroa ja omaa pääomaa 8,1 (8,1) miljoonaa euroa. Lisävakuutusvastuuta on kartutettu 2,9 (0,2) miljoonaa euroa. Lisävakuutusvastuu toimii sijoitustoiminnan riskipuskurina siten, että hyvinä vuosina sitä pyritään kasvattamaan ja huonoina vuosina sitä

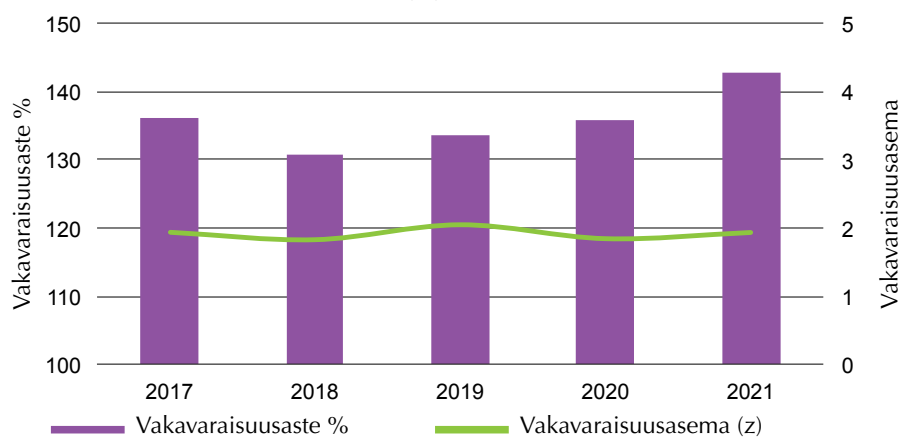
voidaan purkaa sijoitustoiminnan tappioiden peittämiseen. Lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erää ei ole otettu käyttöön. Vakavaraisuuspääoma kokonaisuutena on tarkoitettu vakuutus- ja sijoitustoiminnan riskien kantamiseen.

Toisena sijoitustoiminnan puskurina toimii osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu, mikä puskuroi osittain osaketuottojen vaihtelua ja on sidottu eläkelaitosten keskimääräiseen noteerattujen osakkeiden tuottoon. Vuoden 2018 alussa sen painoa kasvatettiin 15 prosentista 20 prosenttiin. Muutoksen seurauksena osakekurssien vaihtelun vaikutus vastuuelkaan kasvaa.

VAKAVARAISUUSPÄÄOMA JA -RAJAT
(Milj. €)

VAKAVARAISUUSASTE JA -ASEMA
(%)

Talouskatsaus 2021

TILINPÄÄTÖSKÄSITTEITÄ

Arvostusero on omaisuuden käyvän arvon ja kirjanpitoarvon välinen ero.

Kokonaishoitokulut sisältävät tuloslaskelmalla olevat hoitokulut ja sijoitustoiminnan hoitokulut.

Korvausvastuu on jo sattuneista eläketapauksista tulevaisuudessa maksettavaksi tulevien menojen tilinpäätökseen kirjattu arvio.

Liikevaihto on vakuutusmaksutulo lisättynä sijoitustoiminnan nettotuotolla ja muilla tuotoilla.

Lisävakuutusvastuu on vakavaraisuuspääomaan luettava vastuuelan osa, jolla tasoitetaan sijoitusten arvojen vaihtelujen vaikutuksia.

Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu on järjestelmän kollektiivinen puskurirahasto, jolla varaudutaan lisääntyneeseen sijoitusriskiin ja josta sovittu ylärajan ylittävä osa siirretään vanhuuseläkevastuuihin. Osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun määrä riippuu osakesijoitusten keskimääräisestä tuotosta.

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin saadaan, kun sijoitustoiminnan nettotuotoista ja arvostuserojen muutoksesta vähennetään vastuuelan tuottovaatimus.

Vakavaraisuuspääoma koostuu omasta pääomasta, positiivisista arvostuseroista ja lisävakuutusvastuusta. Vakavaraisuuspääomalla tasataan sijoitustoiminnan riskejä.

Vakavaraisuusraja lasketaan sijoitusten ja vakuutustoiminnan riskien perusteella. Laskennassa huomioidaan kaikki yksittäisiin sijoituksiin kohdistuvat riskit sekä riskien hajauttamisesta saatava hajautushyöty. Vakavaraisuusraja lasketaan prosenttina vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuelasta.

Vakuutusmaksuvastuu on tulevaisuudessa odotettavissa olevista eläketapauksista aiheutuvien menojen laskennallinen pääoma-arvo vähennettynä odotettavissa olevien tulojen pääoma-arvolla. Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy myös lisävakuutusvastuu. Vuodesta 2007 alkaen vakuutusmaksuvastuuseen on sisällynyt osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu.

Vakuutustekninen vastuuelka jakautuu vakuutusmaksuvastuuseen ja korvausvastuuseen. Vastuuelka on laskettu sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti.

Vastuunjakokorvaukset määrittelevät eläkekassan osuuden yhteisesti kustannettavista eläkkeistä.

Vastuuelan tuottovaatimus on taseen vastattavissa olevalle vastuuelalle asetettu tuottovaatimus, joka muodostuu eläkevastuun laskemisessa käytettävästä rahastokorosta, eläkevastuun täydennyskertoimesta ja osaketuottokertoimesta.

TASE

(1000 €)	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
Aineettomat hyödykkeet		
Sijoitukset		
Kiinteistösjoitukset		
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet ja -rahastot	66 129	65 611
Lainasaamiset omilta kiinteistöyrityksiltä	12 000	2 000
Kiinteistösjoitukset yhteensä	78 129	67 611
Muut sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	508 732	488 011
Rahoitusmarkkinavälineet	13 334	13 095
Muut lainasaamiset	4 988	3 065
Talletukset	3 037	3 036
Muut sijoitukset yhteensä	530 092	507 208
Sijoitukset yhteensä	608 221	574 818
Saamiset		
Muut saamiset	192	167
Muu omaisuus		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	98	89
Muut aineelliset hyödykkeet	1 162	1 162
Rahat ja pankkisaamiset	5 168	3 377
Muu omaisuus	15 334	8 069
Muu omaisuus yhteensä	21 761	12 696
Siirtosaamiset	12 670	12 304
VASTAAVAA YHTEENSÄ	642 844	599 985
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Vararahasto	1 623	1 623
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	6 480	6 480
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0
Oma pääoma yhteensä	8 103	8 103
Vakuutustekninen vastuuelva		
Lakisääteiset eläkkeet		
Vakuutusmaksuvastuu	290 870	258 877
Korvausvastuu	252 909	244 731
Lisävakuutusvastuu	84 674	81 819
Lakisääteisten eläkkeiden vastuuelva yhteensä	628 453	585 427
Vakuutustekninen vastuuelva yhteensä	628 453	585 427
Velat		
Muut velat	3 987	3 667
Siirtovelat	2 301	2 788
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	642 844	599 985

TULOSLASKELMA

(1000 €)	31.12.2021	31.12.2020
VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		
Vakuutusmaksutulo		
Lakisääteisten eläkkeiden kannatusmaksut	72 741	71 994
Vakuutusmaksutulo yhteensä	72 741	71 994
Sijoitustoiminnan tuotot	62 995	37 903
Korvauskulut		
Lakisääteisten eläkkeiden maksetut korvaukset	-81 194	-81 369
Lakisääteisten eläkkeiden korvausvastuun muutos	-8 178	-5 980
Korvauskulut yhteensä	-89 372	-87 349
Vakuutusmaksuvastuun muutos		
Lakisääteiset eläkkeet	-34 848	-4 594
Vakuutusmaksuvastuun muutos yhteensä	-34 848	-4 594
Hoitokulut	-2 603	-2 309
Sijoitustoiminnan kulut	-8 913	-15 645
Vakuutustekninen tulos	0	0
MUU KUIN VAKUUTUSTEKNINEN LASKELMA		
Muut kulut	0	0
Ylijäämä (alijäämä) varsinaisesta toiminnasta	0	0
Tuloverot		
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	0	0
	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

(1000 €)	31.12.2021	31.12.2020
Lakisääteisten eläkkeiden vakuutusmaksutulo		
TyEL:n mukainen		
Työntekijän osuus	17 413	17 319
Työnantajan osuus	38 372	37 389
TyEL:n mukainen yhteensä	55 786	54 708
YEL:n mukainen	16 955	17 286
Yhteensä	72 741	71 994
Vakuutusmaksuvastuun muutos		
Lakisääteiset eläkkeet		
TyEL	-34 879	-4 595
YEL	32	0
Yhteensä	-34 848	-4 594
Korvauskulut		
Lakisääteiset eläkkeet		
Maksetut eläkkeet		
TyEL	-68 233	-67 641
YEL	-34 986	-33 643
Maksetut eläkkeet yhteensä	-103 218	-101 284
Vastuunjakokorvaukset		
TyEL	11 709	10 635
YEL	16 908	15 061
Vastuunjakokorvaukset yhteensä	28 617	25 695
Osuus työttömyysvakuutusrahaston vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteelle karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	1 831	2 151
VEKL:n valtion korvaus	38	32
YEL:n valtion osuus	-8 055	-7 524
	-6 186	-5 341
Muut korvaukset	-351	-424
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	-55	-15
Lakisääteiset eläkkeet yhteensä	-81 194	-81 369
Korvauskulut yhteensä (maksetut korvaukset)	-81 194	-81 369
Hoitokulut		
Palkat ja palkkiot		
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	-52	-53
Muut palkat	-635	-585
Yhteensä	-686	-637
Eläkekulut	-101	-86
Muut henkilösivukulut	-74	-65
Lakisääteiset maksut	-145	-77
IT-kustannukset	-1 037	-958
Muut hoitokulut	-559	-486
Yhteensä	-2 603	-2 309

(1000 €)	31.12.2021	31.12.2020
Lakisääteiset maksut		
ETK :n kustannusosuus	-118	-50
Oikeushallintomaksu	-12	-12
Finanssivalvonnan valvontamaksu	-15	-15
Muut erät	0	-1
Yhteensä	-145	-77
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	-13	-17
Muut palkkiot	0	0
Yhteensä	-13	-17

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös

Eläkekassa muodostaa omistamiensa asunto- ja kiinteistöyhtiöiden kanssa kirjanpitolain tarkoittaman konsernin. Eläkekassan omistamilla asunto- ja kiinteistöyhtiöillä ei ole konsernin ulkopuolista velkaa. Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu, koska Eläkekassa ei harjoita kirjanpitolain tarkoittamaa liiketoimintaa eivätkä kiinteistöyhtiöt ole yksittäin tai yhteisvaikutukseltaan olennaisia oikean ja riittävän kuvan saamiseksi Eläkekassasta.

Arvostusperiaatteet

Kiinteistösijoitukset on kirjattu hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon tai kaupan esipöytämuksessa sovittuun kauppahintaan. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot on määritelty kohteittain Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla perustuen kassan omien asiantuntijoiden sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden lausuntoihin. Aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintamenoon, jos niiden arvo on pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa suurempi. Kiinteistösijoitusten käypä arvo arvioidaan vuosittain ja vuoden 2021 tilinpäätöksessä ei ole tehty arvonalennuksia eikä arvonnkorotuksia.

Osakkeet ja osuudet on kirjattu taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Osakkeista ja osuuksista aikaisemmin tehdyt

arvonalennukset on palautettu tulosvaikutteisesti hankintamenoon käyvän arvon nousua vastaavalla osalla, kuitenkin niin, ettei alkuperäinen hankintahinta ole ylittynyt. Noteerattujen arvopapereiden käypänä arvoina on käytetty tilinpäätöspäivän viimeistä saatavilla olevaa ostokurssia. Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty viimeisintä saatavissa ollutta hallinnointiyhtiön laskemaa rahasto-osuuden arvoa tai sen puuttuessa hankintamenoa. Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona on käytetty hankintahintaa tai todennäköistä käypää arvoa. Sijoitusarvopapereiden myyntivoittojen ja -tappioiden laskennassa on käytetty keskihintamenetelmää.

Rahoitusmarkkinavälineet on kirjattu taseeseen hankintamenoon tai tätä alemman todennäköisen arvon määräisenä, jota on oikaistu hankintamenoon ja nimellisarvon erotuksen jaksotuksella. Jaksotus on kirjattu korkotuottojen vähennykseksi tai lisäykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuajana. Hankintamenoon kirjattu jaksotusten määrä on ilmoitettu taseen liitetiedoissa. Korkotason vaihtelusta johtuvat arvomuutokset on huomioitu.

Vakuutusmaksusaamiset, lainasaamiset, muut saamiset ja talletukset on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Hallituksen jäsenet vasemmalta alkaen:

Risto Holma, Anna Schoultz, Tommi Saarelainen, Riitta Uusi-Esko, Antti Kataja ja Soili Rikkonen

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsinki 16. maaliskuuta 2022

Tommi Saarelainen

Hallituksen puheenjohtaja

Riitta Uusi-Esko

Risto Holma

Soili Rikkonen

Anna Schoultz

Antti Kataja

Hannu Hokka

Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 31. maaliskuuta 2022

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö

Martin Grandell

KHT

Tilintarkastuskertomus

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan eläkekassan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Apteekkien Eläkekassan (Y-tunnus 0116361-0) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia eläkekassasta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan eläkelaitoksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos eläkelaitos aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Hallituksen on huolehdittava, että eläkekassalla on kassan toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää

havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon eläkekassan sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä eläkekassan kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei eläkekassa pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistä, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

MUUT LAKIIN PERUSTUVAT LAUSUNNOT

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen (1353/2006) 2 §:n edellyttämistä seikoista.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat siitä, että eläkekassan tilinpäätöksessä tehdyt arvonmuutokset ovat asianmukaisesti perusteltuja.

Lausuntonamme esitämme, että eläkekassan tilinpäätöksessä tehdyt arvonmuutokset ovat asianmukaisesti perusteltuja.

Helsingissä 31.3.2022

PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö

Martin Grandell
KHT

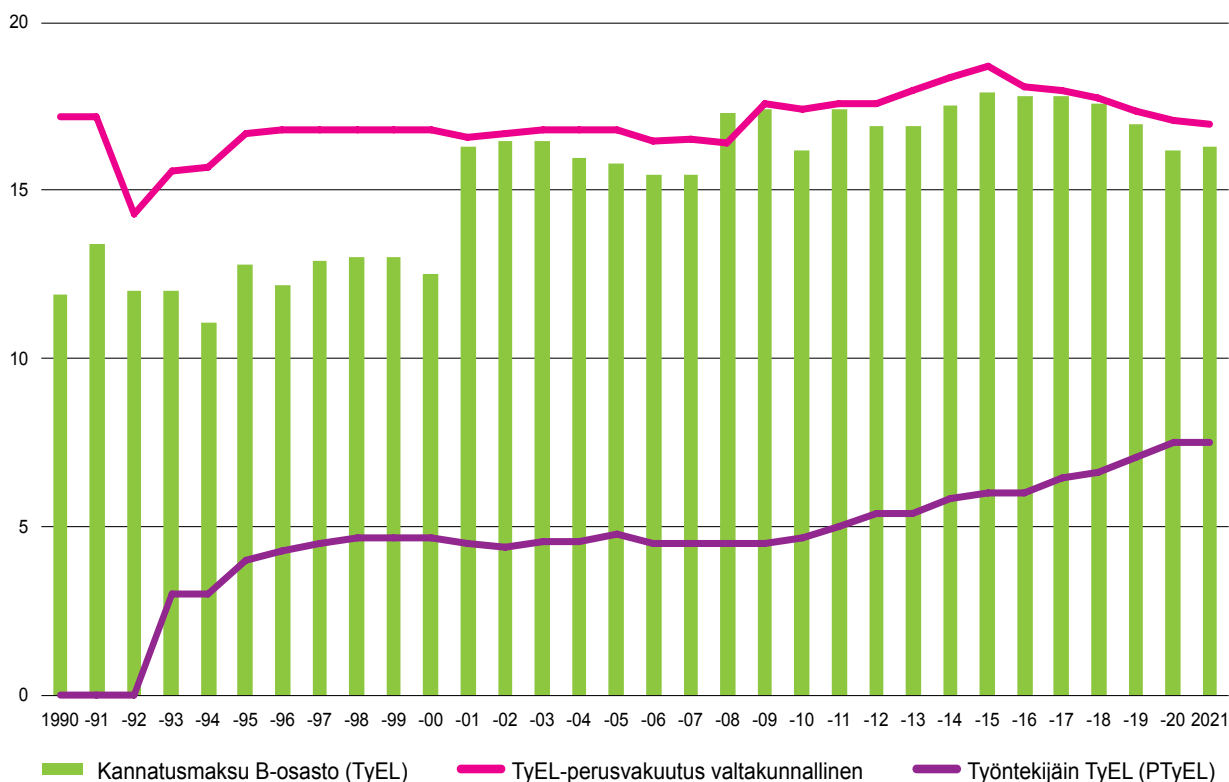

VERTAILULUKUJA VUOSILTA 2001-2021 JA 1990-2021

TUOTOT, MAKSETUT ELÄKKEET JA TASE 1 000 €

Vuosi	Vakuutusmaksu- tulo	Sijoitustoiminnan nettotuotto	Tuotot yhteensä	Maksetut eläkkeet	Taseen loppusumma
2001	35 352,2	2 913,1	38 265,2	35 312,9	234 381,7
2002	37 663,5	5 045,9	42 709,4	37 695,9	242 993,7
2003	40 320,3	16 877,9	57 198,2	39 892,5	261 943,1
2004	41 560,4	18 398,1	59 958,5	42 253,8	283 287,0
2005	45 066,0	23 601,5	68 667,5	44 842,1	311 922,6
2006	45 530,4	26 184,0	71 714,3	47 027,0	342 232,6
2007	49 036,9	36 367,3	85 404,2	49 919,1	380 908,7
2008	55 144,9	-45 118,5	10 026,4	53 970,5	339 932,6
2009	58 400,9	23 441,8	81 842,7	59 579,2	366 813,8
2010	58 263,3	22 169,4	80 432,7	62 871,6	400 992,3
2011	62 901,4	16 638,5	79 539,9	67 374,2	416 139,9
2012	62 667,8	30 772,0	93 439,8	73 299,6	444 739,5
2013	65 020,0	30 997,2	96 017,2	77 915,4	475 440,6
2014	68 210,6	23 103,5	91 314,0	81 743,5	488 497,8
2015	69 948,3	24 551,4	94 499,7	84 104,1	507 950,1
2016	69 269,6	26 617,7	95 887,3	87 137,3	528 546,1
2017	71 927,6	25 996,1	97 923,7	90 946,2	540 349,3
2018	71 624,3	22 378,1	94 002,4	94 566,1	551 441,7
2019	72 451,2	47 284,2	119 735,4	98 497,8	589 211,3
2020	71 994,3	22 258,2	94 252,5	101 676,5	599 985,3
2021	72 740,8	54 081,3	126 822,1	103 531,7	642 844,2

VAKUUTUSMAKSUPROSENTTEJA

APTEEKKIEN ELÄKEKASSA

Kalevankatu 13, 00100 HELSINKI • www.aekassa.fi